

Projekt Spiseeven

Hvad gør vi?

Mange tanker og undersøgelser omkring ensomhed blandt ældre var startskuddet for projektet.

Ældrerådet i Odder Kommune havde gennem længere tid diskuteret:

1. Hvor stort var problemet.
2. Hvad kunne der gøres.
3. Hvordan fandt vi frem til de rigtige personer.
4. Hvem kunne evt. hjælpe os.

Ældrerådet tog emnet op på et dialogmøde med social – og sundhedsudvalget i 2012, hvor vi diskuterede problemet.

Resultatet af dialogen med social – og sundhedsudvalget var: De syntes, det var en rigtig god ide, men de havde ikke midler og kapacitet til at foretage sig noget på det område.

Forud havde Ældrerådet haft temaer som: ” Bliv direktør i eget liv ” og ” Har du vinket til din nabo i dag ” oppe på møder for ældre og andre grupper med tilknytning til området.

Ældrerådet var klar over behovet, men mere usikre på, hvordan vi skulle gribe det an.

I forbindelse med udbuddet af madservice til de ældre, som resulterede i en ny aftale med Det danske Madhus omkring levering af mad 3 dage om ugen til kommunens plejehjem, og ellers mad produceret i egne køkkener de resterende dage, var fokus på den kommunale Cafeen på Ålykkecentret. Her var der som altid mulighed for ældre at komme lige ind fra gaden eller fra aktiviteterne på Ålykkecentret og købe et måltid mad til en fornuftig pris.

Cafeen var nu Odder Kommunes ansvar og driften ligeså, efter at partnerskabet med Det danske ikke længere eksisterede.

Mange drøftelser og tanker omkring, hvordan vi kunne gribe problemet omkring ensomhed an, resulterede i et møde med deltagere fra Odder Kommunes Hjemmepleje , cafeens leder, ældresagens formand og 2 repræsentanter fra ældrerådet.

Her blev vi enige om at lade det komme an på en prøve.

Ældrerådet skulle ansøge Odder Kommune om en pulje på kr. 50.000,00 til at gøre forsøget for.

Ældrerådets 2 medlemmer ville gerne stå for projektet, som fik navnet **PROJEKT SPISEVEN** .

Annette Svenstrup som tovholder og ansvarlig , og Else Marie Lerche som nærmeste medhjælp.

Ugedagen skulle være torsdag.

Hjemmeplejen ville hjælpe med at finde frem til de ældre medborgere, der kunne have glæde af at deltage i tilbuddet.

Alle deltagere i mødet blev bedt om at afsøge hver deres område og berøringsflade for at skaffe frivillige, der ville bruge et par timer hver torsdag fra kl. 11 til kl. 13.

Papirarbejdet

Vi startede ud med at søge efter frivillige hjælpere via en annonce i Odder Avis. Uden frivillige hjælpere ingen projekt. Hurtigt fik vi kontakt til 5 frivillige, og så var vejen banet for projektet.

Kommunens presseafdeling var behjælpelig med at lave en folder, der beskrev projektet og hvem der stod bag. Folderen var en foldet A4-side, med en kort introduktion og telefonnumre til hjemmeplejen og ældrerådet.

Hjemmeplejen havde folderen med ud til de ældre. Mange gange havde hjemmeplejen et klart bud på, hvem der kunne få glæde af at deltage i projektet.

Vi fik travlt med at få lavet en projektbeskrivelse for Projekt Spiseven, og vi holdt møde med de frivillige, så de var helt klar på, hvad de gik ind til og hvordan de skulle forholde sig. Det er en forudsætning at den ældre kan spise selv, er rimelig selvhjulpne og får noget ud af samværet.

Projekt Spiseven går i al sin enkelhed ud på, at den ældre bliver afhentet på sin bopæl og ledsaget til Ålykkecentrets café, hvor den ældre spiser et måltid mad i selskab med sin ledsager og andre ældre i samme situation. Den ældre betaler selv sin mad, men transporten er gratis. Efter måltidet og en hyggelig snak over bordet bliver den ældre ledsaget tilbage til sin bopæl. Transporten foregår enten til fods eller i bil. Den frivillige bliver afregnet med kørselsgodtgørelse efter statens billigste takst, samt et gratis måltid mad.

Opstart

Meget hurtigt havde vi kontakt til 6 ældre, som havde lyst at være med. Projekt Spiseven var en realitet og startede op d. 2. maj 2014.

Forud for første afhentning var den ældre blevet ringet op og adviseret om, at hun/han ville blive afhentet af en frivillig på en bestemt klokkeslæt torsdag d. 2. maj. Den ældre og den frivillige fulgtes ad til Ålykkecentrets café, hvor de blev modtaget og budt velkommen af Annette og Else Marie.

Alle blev vist til rette og den frivillige spiseven sørgede for at den ældre fik et måltid mad.

Forud var der gjort klar til 'selskabet' ved at vælge at lave et langt bord, hvor alle var placeret ansigt til ansigt, det har vi siden holdt fast ved, og bordet er blevet længere og længere efterhånden som der er blevet flere og flere Spisevenner. - Vi synger også et par sange, når vi er færdige med at spise.

For alle deltagerne i Projekt Spiseven er det også blevet gjort helt klart, at de er inviteret til at være med i et fællesskab, og at vi forventer, de kommer hver torsdag, - hvis de ikke kommer, skal der ringes afbud til Annette, da det er hende, der klarer hele planlægningen omkring projektet: hvem der henter hvem og hvor mange der skal med i den enkelte bil, det har også noget at gøre med hvilken bil, den frivillige kører i og om den ældre skal have en rollator med. Der er helt op til 3 ældre med på nogle af turene.

Så er der også flere af de ældre, der selv kommer til Cafeen enten på specialkøretøjer eller andre ældre transportmidler, ligesom der er nogle, der stadig selv kører bil.

Presse og TV2 Østjylland

Ret hurtigt blev omverdenen opmærksom på Projekt Spiseven, pressen var os venlig stemt, ligesom TV2-Østjylland kom til Odder og lavede et indslag om det nye projekt - de havde læst om det på OdderNettet hvor presseteamet havde lavet en fin omtale af projektet.

Kontakt og behov

Via pressen fik vi kontakt til flere ældre, som ikke havde kontakt til ældreplejen, men som her så en mulighed for at være med i et fællesskab og dermed en oplevelse i hverdagen.

' Det er flot, når en ældre dame på over 90 år selv ringer og spørger om hun må være med, - selvfølgelig må hun det, hun skal være velkommen og vi aftaler hvornår hun bliver hentet og hun så på spørgsmålet om

hvorfra hun havde fået kendskab til projektet svarer: "det har jeg da læst om i Odder Avis og det ville jeg gerne prøve, hvis jeg da må?". Hun havde ingen kontakt til hjemmeplejen, men klarede sig selv og boede i eget hus med have.

En anden dame ringede på telefonnummeret og den person, der havde besvaret opkaldet, havde kun fået fat i navnet, men ikke telefonnummeret på den pågældende. Via vejviseren fandt vi 2 personer med det navn og så var det en smal sag at finde adresserne, hvorefter Annette tog bilen og kørte til en lille landsby og den første, hun gjorde stop ved, var hende der havde ringet. Efter en lille snak, hvorunder den ældre dame fortalte at der godt kunne gå både 2 og 3 dage, hvor hun ikke snakkede med nogen, blev hun inviteret til at være med i spisevenner, hun var netop målgruppen.

Hjemmeplejen, som har kontakt til og kommer i mange hjem, har været gode til at finde/spotte de ældre, som Projekt Spiseven er målrettet til. Det viser sig, at mange ældre, specielt ude i oplandet har stort behov for at se og snakke med andre. Det kan være fordi man er blevet alene, ægtefællen er faldet bort – man har ikke bil mere, og dermed bliver ens mulighed for at deltage i forskellige arrangementer beskåret – mobiliteten er måske heller ikke så god mere.

Derfor er Projekt Spiseven en god mulighed, hvor man har lidt selskab omkring et måltid mad.

Netop det, at selskabet omkring spisningen af et måltid mad, hvor alle deltager og sidder ved et langt bord, gør at alle både de ældre og de frivillige hjælpere føler sig med i kredsen – alle er jo inviteret – når det så viser sig at gamle nabo – eller familierelationer kommer frem, så går snakken og det viser sig ofte at mange af deltagerne har fælles bekendte eller endda er 'næsten i familie'.

Indhold i hverdagen

Det at den ældre helt fra morgenstunden er fokuseret på og glæder sig til samværet har også den sidegevinst at der er noget at snakke med hjemmehjælperen om (mange har hjælp til at komme op om morgenen) for der skal måske findes en ren skjorte eller en pænere kjole, der skal i hvert fald gøres klar, fordi man skal i byen – det i sig selv er en forandring i en ofte ensformig dag.

De frivillige er også glade for samværet og snakken, hvor de ofte lytter og kan fortælle om ting, de har med fra deres hverdag. I starten varede spisningen højst 45 minutter, men nu 9 måneder efter start går der nemt 1 – 1½ time inden turen går hjemad igen. Ofte er der lige mulighed for at få et ærinde klaret, når man nu er inde i byen: det være sig et besøg i banken eller på Rådhuset – så må de andre medpassagerer i bilen vente lidt, næste gang er det måske dem, der skal have noget klaret.

Det sker også, der er ønske om at køre en lille omvej på hjemturen: f.eks. - for at se, hvor man engang har boet - hvad er det man lige har læst om i avisen – se den store nye stald på Vejlsvogård, hvor man kan købe frisk mælk – hvordan ser Golfbanen ud – hvor ligger Supperiet – hvordan ser der ud i Norsminde .

Træning

Projektet går også som en slags sidegevinst ud på at træne den ældre i at være mere selvhjulpne og gøre brug af sine færdigheder.

F.eks. er der der er ældre herre over 90 år, som stadig har kørekort og bil. Han får lige et opkald torsdag morgen ved 9-tiden, for at høre om han har det så godt, at han selv kører ind til Cafeen, det gør han for det meste, men er der dårligt føle eller sygdom tager vi det alvorligt og så kan han selvfølgelig blive hentet, det er vi der også for.

En anden af de ældre, han er 93 år, er så frygtelig ked af at være alene efter konens død for flere år siden. Han er med for at det sociale behov tilfredsstillet, han kan ellers selv lave mad. Selv efter han har fået en lejlighed tilknyttet et af plejehjemmene, vil han fortsætte med at spise med i fællesskabet en gang om ugen.

Tirsdagsholdet

20. marts, altså 10 mdr. efter projekt Spisevens start er der 22 ældre, der spiser med om torsdagen. Der er 4 mere, der gerne vil deltage, derfor er der startet et hold mere op nu om tirsdagen. Første gang var d. 25.

marts, og her deltog 3 ældre og 3 frivillige, siden er der tilmeldt yderligere 2 ældre.

Årsagen til vi besluttede at starte et hold op om tirsdagen i stedet for bare at fylde på om torsdagen er, at Cafeen og personalet i cafeen kan få et bedre flow i driften ved at der er mange fordelt på 2 dage i stedet for rigtig mange på en ugedag. Spisevennerne er jo ikke de eneste, der spiser i cafeen, også Daghjemmets brugere og andre ældre udefra bruger cafeen til hverdag. Der er dog ingen tvivl om at Ålykkecentrets Cafe og omsætning har fået et løft både hvad angår stemning og økonomi. Mange af de ældre gør brug af tilbuddet om at købe f.eks. frisk brød og kager med hjem, ligesom der også er mulighed for at købe et par stykker smørrebrød eller måske en salat med hjem til senere. Også her er der blevet større omsætning i cafeen.

Det er målet, at Tirsdagsholdet ganske langsomt vokser, så det bliver lige så sammentømret en flok som Torsdagsholdet er blevet, dog er det stadig er muligt at komme med i fællesskabet som ny deltager.

Omsorg og interesse

Værtinderollen for Annette Svenstrup er hver gang at nå hele vejen rundt, hilse på den enkelte og spørge ind til, hvordan det går. Der opstår et helt specielt fællesskab og kontakt med den enkelte, ofte er det et godt råd eller en forklaring, der er brug for og andre gange er det en god nyhed, der bliver fortalt om, ofte har den ældre ligefrem glædet sig til at fortælle om det.

Logistik

Det kræver en del logistik at få puslespillet om hvem der henter hvem og hvornår og hvor mange kan der være i bilen til at gå op. Der kan være op til 3 personer plus chaufføren i en almindelig bil. Er bilen 2-dørs, må de, der skal ind på bagsædet ikke være for skrøbelige. Skal der rollatorer med, kræver det et godt bagagerum, selv om rollatoren kan foldes sammen. En drejepude eller en plasticpose gør det også nemmere for den ældre at komme ind på plads i bilen. Nogle ældre kan klare sig med en stok eller en arm at støtte sig til, andre skal hentes i kørestol.

Det tilstræbes at det er de samme frivillige, der henter de samme ældre hver gang, men der skal også være plads til fridage og ferie, ligesom den frivillige også kan have sygefravær. Dette logistikarbejde resulterer i en køreliste, hvor der tydeligt er angivet, hvem der henter hvem, derfor kravet om afbud fra både den ældre og den frivillige rettet til koordinatoren/Annette. Denne køreliste sendes pr. mail til alle de frivillige hver uge aftenen før, og der kræves tilbagemelding på, at mailen er modtaget og læst. Netop her er det en stor fordel at kunne sende til alle på mail, men der er stadig også blandt de friville et par stykker, der ikke har mail, så her må den direkte kontakt eller telefonen bruges. Er der ændringer på selve dagen, typisk inden kl. 9, tager vi de sidste ændringer pr. telefon. Det eneste, der ikke må ske er, at der står en ældre og venter forgæves, det sker forhåbentlig aldrig.

Den frivillige, der lægger bil til, får kørepenge for de kørte km. – statens laveste takst. Den frivillige får også et måltid mad i forbindelse med spisningen. De ældre skal selv betale for maden, men ikke for transporten. Kørselsregnskab med angivelse af antal spiste måltider afleveres til Annette og indberettes til regnskabskontoret.

Status quo

Lige nu er der 13 hjælpere til begge hold - 10 hjælpere på torsdagsholdet og 4 hjælpere på tirsdagsholdet. Annette er med på begge hold som værtinde og koordinator. Der er 'luft' til, at de frivillige kan få en fridag eller have ferie, så dækker vi hinanden ind.

Projekt spiseven fik Kr. 50.000,00 til at gøre forsøget og starte projektet op for . Efterfølgende har successen resulteret i et fast beløb på Odder Kommunes budget for de næste 4 år (2014 – 2017), også på kr. 50.000,00. pr. år.

Udvikling:

02-05-2013 var der 7 ældre + 7 frivillige
30-05-2013 var der 9 ældre + 7 frivillige
27-06-2013 var der 13 ældre + 7 frivillige
01-08-2013 var der 17 ældre + 8 frivillige
07-11-2013 var der 20 ældre + 8 frivillige
19-12-2013 var der 21 ældre + 9 frivillige
06-02-2014 var der 23 ældre + 9 frivillige

25-03-2014 var der 4 ældre + 4 frivillige (tirsdag)

27-03-2014 var der 22 ældre + 10 frivillige (torsdag) **i alt 26 ældre + 13 frivillige**

Skrevet af:

Annette Svenstrup

tlf. 21647429

